

Published in **Florentin Smarandache și seducția polimorfismului. Analize, interpretări, cronici, articole, note și recenzii**, pp. 178-184. Editori: Al. Florin Țene, Andrușa R. Vătuțiu. Sibiu: Agora, 2017; 843 pages. ISBN 9781599735023.
Previously published as *Foreword* in *Exist împotriva mea*, de Florentin Smarandache. Târgoviște: Editura Macarie, 1994.

Funcția Smarandache

Gheorghe Tomozei

Prodigiosul poet și matematician Florentin Smarandache e, încă, un necunoscut – efectiv ilustru – pentru cititorul român.

Fiindcă totul, în ce-l privește pe autor, stă sub semnul mirabilității (studiile, debutul literar, dar mai ales... biografia copleșitor de bogată în evenimente), totul consună întru insolitul (programat) și implacabila "soartă".

În ciuda faptului că avem de-a face cu un bărbat încă tânăr (s-a născut la Bălcești - Vâlcea în anul 1954), trebuie să-i căutăm urmele în lume chiar în... lume, adică slujindu-ne de planiglob.

Studii de matematică (șef de promoție la Craiova), profesor în comuna natală, Bălcești (1981 - 1982) apoi la... Colegiul "Sidi El Hassan Lyoussi" din Sefrou (Maroc) (1982-1984), apoi la Craiova, un an, alt an la Drăgotești - Dolj, apoi... șomer până în 1988, când se expatriază, fugind mai întâi în Bulgaria, și de acolo în Turcia. După doi ani de lagăr, izbutește să ajungă în Statele Unite (Arizona), unde a început cu preocupări din cele mai bizare:

spălător de vase, încărcător-descărcător de vagoane, etc., spre a ajunge, după luarea doctoratului în matematici, la Universitatea din Tempe, Arizona, inginer cercetător la o corporație de computere.

Privitor la operă, trebuie să rotim din nou plani-globul.

Debut cu versuri în "Năzuințe" din Craiova. Apariții ne semnificative prin publicațiile culturale centrale. Întemeierea în 1980 a "Mișcării literare paradoxiste". Debut editorial la București, editura "Litera", cu volumul "Formule pentru spirit", apărut în spezele lui Florentin Smarandache, dar semnat... Ovidiu Florentin. De aici încolo, bibliografia "înnebunește" (li se întâmplă și calculatoarelor), astfel încât următoarele volume apar la Fès (Maroc) și Aix-en-Provence (Franța) – traduceri în franceză ale plachetei de început – și, mai departe, "Sentimente fabricate în laborator", cu ediții franțuzești (în absența celei românești) tot la Fès (Maroc), dar și la Caen (Franța), Bergerac (Franța), și americane (Moorhead University)! În engleză, publică "doar" trei volume la o editură universitară din Phoenix. După decembrie '89, se năpustește asupra tiparnițelor românești și apare cu "America - paradisul diavolului", 1992, "Fugit...", 1994 (jurnale de emigrant), "Nonroman", 1993, care se pretinde

și se pare că și este un non-roman, "Metaistorie", 1993, trilogie teatrală, "Clopotul tăcerii", 1993, poeme în haiku (ediție trilingvă)! Am lăsat la o parte cărțile de matematică (și ele numeroase) și mulțimea antologiilor ce i-au reținut versurile.

Distincțiile, nu că ar fi puține, pot și ele să fie notate. Florentin Smarandache a obținut Premiul special pentru străini la Bergerac (Franța), titlu de Poet eminent internațional conferit de Academia Internațională a Poeților din Madras (India), Diploma de onoare în poezie fantezistă a Concursului Academiei de Litere și Arte din Perigord (Franța).*

Mulțimea titlurilor publicate vădește o putere de creație ieșită din comun, pe care nu distincțiile (ușor... fanteziste) o validează, ci prețuirea cititorului. În primul rând a celui român.

Pentru mine, apariția în literatura română a autorului Florentin Smarandache – o spun cu toată convingerea – are valoarea unui adevărat eveniment.

Cum în România acestor ultimi ani, criticii literari s-ar zice că și-au luat mâna de pe literatură (criticii devenind dacă nu competitivi ai vieții politice, comentatori ai ei), cum revistele de cultură nu mai pot să-și

* Câteva dintre aceste diplome sunt repoduse în anexa acestui volum.

susțină financiar apariția, e firesc, un trist firesc, să vezi cum multe cărți ale lui Smarandache au trecut neobservate.

Și e trist fiindcă nu exotismul *personagiului* interesează, nu fabuloasa, primejdioasa sa "hărnicie", ci valoarea deosebită a unor zbatări în necunoscut pe cale să se constituie în Operă.

Florentin Smarandache e numele pe care îl scriu și îl rostesc poate cu cea mai adâncă emoție în gând; de la dispariția lui Nichita Stănescu, doar "Levantul" strălucitului Mircea Cărtărescu m-a făcut să am tresărirea că mă aflu în fața unui creator excepțional.

Sigur că, fără harul pe care îl are de la Dumnezeu, tot "sistemul" poetic al lui Smarandache, toată patima sa de naufragiat ce înoată spre țărmi salvatori ar fi derizorii. Pornind de la daruri ce ar fi putut face din el un *însemnat* poet, unul dintre cei *mai...*, o *viguroasă mlădiță*, etc., ar fi sfârșit prin a fi un poet ca *oricare* altul dintre bunii poeți. Citindu-și confracții, el îi iubește și îi neagă viguros. A vrut din start să zică *altfel* și să scrie *altcum*. Drept care s-a amuzat să creeze propriul sistem estetic, al *paradoxismului*, care, enunțat, e foarte puțin... propriu (e cumva conținut în manifestele avangardiștilor, altfel denominat), dar e lămuritor pentru descifrarea cifrului său poetic.

Care ar fi *legile* paradoxismului? Le transcriu dintr-un text al cărturarului Ion Rotaru, unul dintre primii critici ai "Funcției Smarandache":

"Libertatea versului, eliberat de
tirania dogmelor clasice.

Anti-literatură.

Stilul non-stilului.

Poeme fără versuri.

Poeme fără poeme.

Versul paralingvistic, grafuri (./),

Desene, cifre, ciorne, etc.

Poeme "albe" (fila ALBĂ), poeme

"negre" (fila NEAGRĂ).

Non-cuvinte.

Inteligibilul noninteligibilului (sau
viceversa) etc."

E limpede că "programul" e doar o năzdrăvănie de poet, o nebunie în ediție reactualizată și, în ultimă instanță, un moft. Poetul s-ar supăra dacă l-am lua în serios.

Cred așadar că avem în față un *non-program* al autorului de non-romane, non-teatru și alte *non-uri*. Program fără programe. Pe care *-slava Bogu!*- nu îl urmează. Ba, chiar îl contrazice.

De la seducătorii avangardei (Marinetti, Tzara) la proclamatorul *necuvintelor* (ce se numea pe sine, logic, Nestănescu) poeții au mai "descoperit" asemenea "minuni", s-au lepădat de ele, le-au renovat etc. și era firesc să se întâmple tot astfel cu valahul "internațional" Smarandache, care în foarte multe "piese" lirice, are doar humorul grav al avangardei (bagateluri stilistice), nu și greutatea produselor ei. El spune. Afirmă. Răstoarnă. Își domolește febra, jucându-se. Sângeros-parodic, poate zeflemisi armoniile leneșe, configurația de scriere (făcătura) fiind cu atât mai grosolană, cu cât vrea să pară mai suavă.

El e dușman nu al non-poeziei (așa ceva nu se există) și al epigonismului călduț, al izmenelii, al truculenței verbale mascând absența ideilor proprii; el visează o poezie în *lucrare*, ferment de mișcări cosmice, o poezie nemăsluită cu versuri *rezistente* în timp. Poeme cu asigurarea mixtă pe viață, cum zice el.

Și tot el, "explicându-se":

"Nu compunem numai din cap.

Creierul a crescut în neștire

pe suprafața corpului."

Cavaler al apocalipsei lingvistice (cuvintele nu-i mai ajung, dar nu le caută, se lasă găsit de ele și mai ales, nu le "potrivește" - există un celebru exemplu), atlet al

paradoxului, prinț de Băscălyă, defensiv și totuși scos din sine de aprige damfuri de mărire, Florentin Smarandache (creator în matematică al *funcției* ce-i poartă numele, recunoscut de conclavurile în chestie) e la fel de nedumerit ca noi toți de Funcția Poeziei, acum când se crapă de Mileniul Trei. Totuși o slujește cu învrăjbită patimă, producând pentru cultura românilor un nume rezonant.